

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut 26 § DL
REK+MB

1(6)

2015-06-23

282-1441-2015

NN
XX
XXXXX NN

NN
Djurskyddshandläggare

NN@lansstyrelsen.se

Föreläggande och förbud enligt djurskyddslagen

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 26 § djurskyddslagen (1988:534) att **förbjuda** NN, omedelbart efter att du tagit del av detta beslut;

1. Att använda hundar i avel som sannolikt bär på anlag för en defekt, sjukdom eller ett funktionshinder som kan nedärvas. Du förbjuds därmed att avla på hundar som har diagnostiserats med armbågsledsstatus (ED) grad 3.
2. Att använda hundar i avel som har okänd armbågsledsstatus (ED).
3. Att använda hundar i avel som har eller har haft entropion.
4. Att använda avkommor från hundar med diagnostiserad entropion i avel som har eller har haft problem med rinniga och/eller irriterade ögon.

Vidare beslutar Länsstyrelsen med stöd av samma lagrum att **förelägga** NN;

1. Att följa rasklubbens godkända avelstrategi gällande användning av ED belastade hundar i avel d.v.s. att i *undantagsfall* använda hund med ED grad 2 mot att den andra hunden har ED 0. Beslutet gäller omedelbart efter delgivning.

Länsstyrelsen bestämmer med stöd av 74 § djurskyddsförordningen (1988:539) att detta beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Beskrivning av ärendet

NN bedriver hunduppfödning av rasen chow chow under kennelnamnet XX kennel.

Länsstyrelsen genomförde en djurskyddskontroll 10 juni 2014 hos NN efter en inkommen anmälan gällande brister i hundhållningen. Vid kontrollen konstaterades brister i miljön, utformning av rastgårdar samt för stort antal hundar. Det konstaterades även att två tikar hade ögonproblem. Den ena tiken (Y) kunde vid kontrollen inte öppna ögonen eftersom de var helt igensatta av var och den andra tiken (Z som förövrigt var Y:s dotter hade problem med rinniga och irriterade ögon) Kort därefter behandlades båda hundarna av veterinär och Y opererades för entropion.

2015-06-23

282-1441-2015

En uppföljande djurskyddskontroll utfördes den 3 mars 2015, övriga brister var då åtgärdade. Vid kontrollen uppdagades att NN hade parat en tik (W) som är syster med Z och dotter till Y med en hane (V). Det fanns 6 valpar vid kontrollen. Dessutom var Z dräktig, också hon parat med samma hane (V).

Enligt SKK:s hunddata har V ED grad 3 det vill säga kraftiga benpålagringar i armbågsleden. Även V:s helbror har ED grad 3. Z och W har okänd ED status eftersom NN uppger att hon inte ville skicka in röntgenbilderna för avläsning till SKK då det inte behövdes för att valparna skulle bli registrerade i SKK.

Z och W är dessutom avkommor till Y som opererats för kraftig entropion och Z har visats sig ha haft problem med sina ögon som krävt veterinärbehandling.

NN har fått möjlighet att yttra dig över de uppgifter som har legat till grund för detta beslut. Ett yttrande har kommit in till Länsstyrelsen och NN har bland annat lämnat följande synpunkter:

- NN uppger att hon ville använda V i avel eftersom han är importerad och kommer med nytt blod i rasen. Om man inte skulle använda ED-belastade hundar skulle rasen dö ut eftersom det är ett utbrett problem inom rasen och populationen är så liten
- När det gäller Z så var det en tjuvparning som skedde och tanken var inte att hon skulle bli dräktig.
- NN uppger att hon fått rådet från människor som sitter med i rasklubben att använda V i aveln trots ED belastningen och hon litade på dem.
- Rasklubben håller på att revidera deras avelspolicy där de sänker kraven på användandet av ED belastade hundar eftersom ingen uppfödare når upp till dagens utformade avelspolicy.
- RAS (rasspecifik avelsstrategi) ger rekommendationer och riktlinjer som inte är tvingande.
- Andra uppfödare av chow chow använder också ED belastade hundar som inte följer avelstrategin.
- V är inte sjuk eller funktionshindrad och har aldrig visat tecken på hälta eller andra besvär.
- ca 65 % av alla röntgade chow chow har någon grad av ED, de flesta lever dock symptomfria i hela sitt liv.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Djurskyddslag (SFS 1988:534)

2 § Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande.

2015-06-23

282-1441-2015

4 § Djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt.

26 § En kontrollmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Djurskyddsförordning (SFS 1988:539)

74 § En myndighet får bestämma att dess beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2008:5) om hållande av hund och katt

1 kap. 24 § Djur får inte användas i avel om

1. de har sjukdomar eller funktionshinder som kan nedärvas,
2. de är eller med stor sannolikhet är bärare av recessivt anlag i dubbel uppsättning för sjukdom,
3. de är eller med stor sannolikhet är bärare av enkelt recessivt anlag för sjukdom såvida inte parning sker med individ som är konstaterat fri från motsvarande anlag,
4. parningskombinationen utifrån tillgänglig information ökar risken för sjukdom eller funktionshinder hos avkomman,

Länsstyrelsens bedömning

Chow chow är en hundras som är drabbad av ett flertal hälsoproblem. Det vanligaste problemet är entropion (inåtrullning/invikning av ögonlockskanten). Rasen har även ett stort problem med antalet hundar som är belastade med armbågsleds dysplasi/armbågsledsartros (ED). Knä och korsbandsskador är också utbredd inom rasen.

Entropion

Symtomen som kan ses vid entropion är ökat tårflöde, knipningar med ögonlocken, inflammation i ögonslemhinnan, variga flytningar från ögat och ljuskänslighet. I långtgående fall kan hornhinnescar utvecklas när den inåtrullande ögonlockskanten med ögonfransen skaver på hornhinnan. Detta är mycket smärtsamt för hunden. Entropion ses i ökad frekvens hos ett chow chow som har stora hudveck i pannan samt tjock och tung hud. Man bör därför inte avla på hundar som är opererade för entropion eller på de hundar som har ögonproblem då det är ärftligt med dessa anatomiska avvikelser.

Armbågsleds dysplasi/artros (ED)

Artros är en smärtsam kronisk ledsjukdom som kan drabba alla leder och kännetecknas av nedsatt funktionsförmåga och försämrad livskvalitet. Som kliniska symtom på ED

2015-06-23

282-1441-2015

syns rörelsestörningar och svullnad av leden men ibland är det svårt att upptäcka symtomen då artros ofta drabbar båda armbågslederna och då uppstår dubbelsidig hälta som är svår att se med blotta ögat. För att undvika sjukdomen behöver man undvika att avla på individer som har dessa sjukdomar då den delvis är ärftlig. Artros är en av de vanligaste orsakerna till långvarig smärta hos hund som kan vara svår för människan att förstå eftersom hunden "vänjer sig" vid smärtan och kanske inte uppvisar samma beteende som för hund som får en akut smärta vid t.ex. ett trauma. För att komma tillrätta med problemet är det viktigt att röntga hunden vid tidigast 12 månaders ålder och utesluta de som lider av ED ur aveln. Man skall dock komma ihåg att artros kan uppkomma senare i livet och att man alltid skall använda symptomfria hundar.

Slutsats

Hundar med sjukdomar eller funktionshinder som kan nedärvas får inte användas i avel. Då det är känt att ED och entropion är delvis ärftligt och kan orsaka ett stort lidande hos det drabbade djuren anser Länsstyrelsen att de parningskombinationer som NN har utfört strider mot djurskyddslagstiftningen då det kan öka risken för sjukdom eller funktionshinder hos avkomman. Parningskombinationen bryter även mot svenska kennelklubbens grundregler, 2:3. *att till avel endast använda hundar som inte har allvarlig sjukdom/funktionshinder.* Eftersom ED är mycket vanligt inom rasen chow chow bör man inte avla på hundar som har okänd ED status efter som det ökar risken för att avkomman skall drabbas av sjukdom och funktionshinder med lidande, dyra veterinärkostnader samt eventuellt förkortat liv som följd. Att avla på en hund som har den allvarligaste graden av ED (grad 3) bedöms inte uppfylla djurskyddslagstiftningen oavsett orsaker till detta.

Länsstyrelsen anser att det mot bakgrund av vad som kommit fram i ärendet är motiverat och angeläget från djurskyddssynpunkt att meddela dessa förbud och detta föreläggande. Detta för att säkerställa att en god djurskötsel och djuromsorg uppnås enligt gällande lagstiftning.

Vad NN har framfört i sitt yttrande ger inte Länsstyrelsen anledning att göra någon annan bedömning.

En kontrollmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna ska följas enligt 26 § djurskyddslagen.

En myndighet får bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas (74 § djurskyddsförordningen).

Information

Om du inte följer detta beslut har Länsstyrelsen som kontrollmyndighet skyldighet att vidta ytterligare åtgärder. I sådant fall kan Länsstyrelsen komma att pröva frågan om omhändertagande av djur och om förbud att ha hand om djur. Uppföljande kontroll kommer att ske för att kontrollera att beslutet har följts.

Vid kontroll som utförts vid befogad anmälan eller vid uppföljande kontroll av påpekade brister tas en kontrollavgift ut enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2008:67) om offentlig djurskyddskontroll.

Hur man överklagar

Se bilaga.

De som deltagit i Länsstyrelsens beslut

Detta beslut har fattats av Länsveterinär Ann-Charlotte Karlsson med djurskyddshandläggare Nina Konstenius som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Länsassessor Gunnar Ljungqvist deltagit.

Ann-Charlotte Karlsson
Länsveterinär

Nina Konstenius
Djurskyddshandläggare

Anonymiserat av riskstaffe.se

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos Förvaltningsrätten i Uppsala. Observera att du ska **skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Uppsala län, 751 86 Uppsala**. Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till förvaltningsrätten.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nå
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-22 33 000. Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.